

MONITORING REZULTATA REFORME JAVNE UPRAVE U OBLASTI JAVNIH FINANSIJA U 2014. GODINI

Ovaj dokument sačinjen je u okviru projekta Monitoring reforme javne uprave (PARM), implementiran od strane TI BiH i CIN-a, uz finansijsku podršku Švedske međunarodne agencije za razvoj (SIDA) i Vlade Danske. Mišljenja i stavovi u ovom dokumentu predstavljaju isključivo stavove TI BiH-a i ni na koji način ne odražavaju stavove SIDA-e ili Vlade Danske.

Mart 2015.

Skraćenice

BIH	Bosna i Hercegovina
BD	Brčko distrikt
FBIH	Federacija Bosne i Hercegovine
RS	Republika Srpska
GOF	Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u BiH
MMF	Međunarodni Monetarni Fond
DOB	Dokument okvirnog budžeta
DEP	Direkcija za ekonomsko planiranje
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
UINO	Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje
OMA	Odjeljenja za makroekonomsku analizu UO UINO
ERP	Economic Reform Programme/Program ekonomskih reformi
MFIT	Ministarstvo finansija i trezora
MF	Ministarstvo finansija
MRS JS	Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor
GFS	Statistika vladinih finansija
PARCO	Ured koordinatora za reformu javne uprave BiH
SBA	Stand-by aranžman
ESA	Evropski sistem nacionalnih i regionalnih računa

Sadržaj

I Uvod	6
II Metodologija prikupljanja podataka	7
III Nalazi monitoringa reforme javnih finansija u BiH.....	7
1. Povećanje efikasnosti i efektivnosti upravljanja budžetom.....	8
1.1 Transparentna potrošnja javnih sredstava	10
1.2 Komunikacija između menadžmenta institucija i jedinica za finansije	11
1.3 Uvođenje programskog budžetiranja u javnoj upravi u BiH.....	12
1.4 Uključivanje parlamenta u proces donošenja budžeta	13
1.5 Uključenost vanbudžetskih fondova u srednjoročni okvir rashoda i budžetski proces	14
2. Poboljšanje računovodstvenog okvira i funkcije sistema trezora.....	14
3. Uvođenje PIFC u skladu sa relevantnim EU standardima.....	15
4. Poboljšanje organizacijske strukture i investiranje u izgradnju kapaciteta	17
5. Povećanje efikasnosti upravljanja javnim dugom	17
IV Preporuke za postizanje ciljeva reforme javne uprave u oblasti javnih finansija.....	18
V Aneksi	21
Aneks 1.	21
Aneks 2.	22

I Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (BiH), Vlada Federacije BiH (FBiH), Vlada Republike Srpske (RS) i Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (BD BiH) usvojile su Strategiju reforme javne uprave BiH 2006. godine, prihvatajući odgovornost za provođenje reforme. Usvajanjem ove Strategije, vlade su prihvatile obavezu redovnog izvještavanja javnosti o napretku reforme i obavezu da je u skladu sa rezultatima reviduju.

Cilj reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini jeste stvaranje javne uprave koja će biti učinkovitija, efikasnija i odgovornija, te pružati na osnovu transparentnih i otvorenih procedura kvalitetnije usluge svojim građanima uz niže troškove.

Strategija predstavlja jedinstveni dokument za sve nivoe vlasti u BiH, kojim se daje strateški okvir za reformu, a konkretne aktivnosti, mjere, rokovi i nadležne institucije uneseni su u prvi Akcioni plan za provedbu Strategije koji je usvojen istovremeno sa Strategijom.

Na bazi analize stanja u reformskim oblastima i napretka ostvarenog u implementaciji mjera iz Akcionog plana, pripremljen je prijedlog revidiranog Akcionog plana 1, za period 2010-2014. godina. Revidirani Akcioni plan 1 (RAP1) je usvojen na svim vladama u BiH tokom 2011. godine, i time postao operativni dokument i osnov za implementaciju Strategije reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini.

Aktivnosti na postizanju postavljenih ciljeva u oblasti javnih finansija definisane su RAP 1, i obuhvataju osam poglavlja; dimenzija politike sistema javnih finansija; povećanje efikasnosti i efektivnosti upravljanja budžetom; poboljšanje računovodstvenog okvira i funkcije sistema trezora; uvođenje PIFC-a u skladu s relevantnim standardima EU; poboljšanje organizacione strukture i investiranja u izgradnju kapaciteta; razvoj javno-privatnog partnerstva; sistem javnih nabavki i povećanje efikasnosti upravljanja javnim dugom.

Ovaj izvještaj o praćenju provođenja reforme javnih finansija ne obuhvata poglavlja o dimenzijama politike sistema javnih finansija, razvoju javno-privatnog partnerstva i sistemu javnih nabavki, jer institucije koje su nosioci aktivnosti u ostvarivanju ovih ciljeva nisu bile predmet monitoringa.

II Metodologija prikupljanja podataka

Monitoring ostvarenih rezultata reforme u oblasti javnih finansija za 2014. godinu obuhvata javne institucije državnog, entitetskih nivoa vlasti i Brčko distrikt, ukupno njih 16¹.

Od 16 institucija obuhvaćenih uzorkom institucije koje su odbile ispuniti svoju zakonsku obavezu da ustupe informacije od javnog značaja i tako doprinesu monitoringu su:

- na nivou BiH: Ministarstvo vanjskih poslova BiH i Ministarstvo pravde BiH,
- na nivou FBiH: Federalno Ministarstvo obrazovanja,
- na nivou RS: Ministarstvo uprave i lokalne samouprave i Ministarstvo finansija
- Institucije sa nivoa Brčko distrikta nisu dostavile podatke.

Ovaj podatak pokazuje kako su gore pobrojane institucije u početnoj fazi reformskog procesa, te stoga odbijaju učestvovati u monitoringu koji prati ostvarene rezultate, ali i kako u ovim institucijama ne postoji razvijena svijest o potrebi da se široj javnosti sveobuhvatno prezentuju rezultati njihovog rada.

Izveštaj o provođenju reforme javnih finansija u skladu sa RAP1 pripremljen je na bazi; pregleda postojećih primarnih izvora informacija, uključujući relevantne zakone, administrativne procedure, finansijske i ostale podatke o učinku svih vlada u BiH; prikupljanjem dodatnih informacija putem upitnika koji su dostavljeni na adrese 16 institucija na nivou BiH, FBiH, RS i BD. Odziv anketiranih institucija i kvalitet dostavljenih podataka nije bio u skladu sa očekivanjima.

III Nalazi monitoringa reforme javnih finansija u BiH

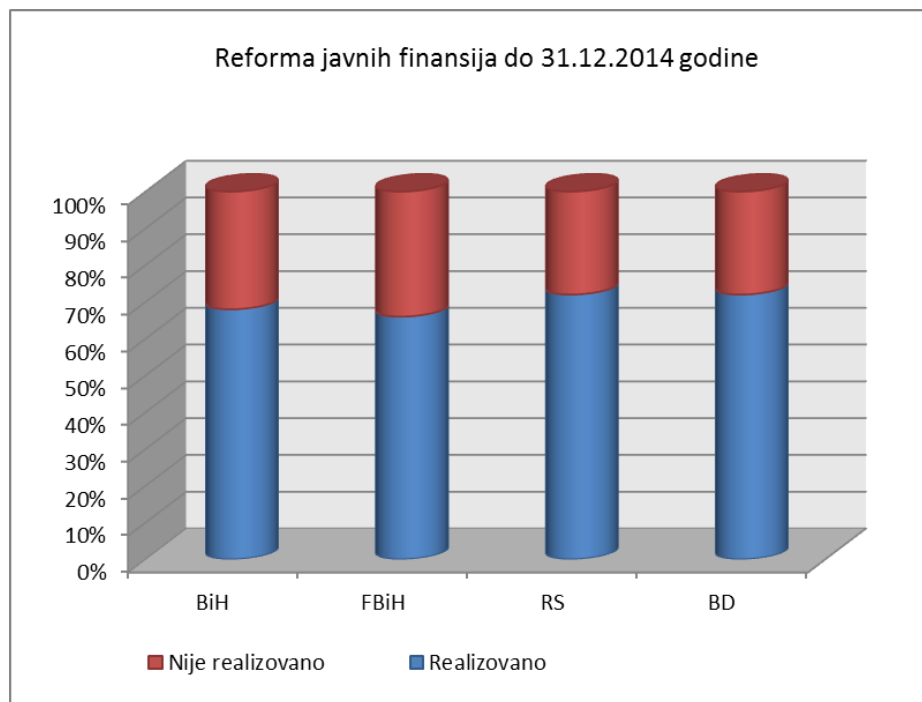
Bosna i Hercegovina ima složen sistem javnih finansija koji se sastoji od državnog nivoa, dva entiteta i Brčko distrikta. Postavlja se pitanje kako ostvariti brži rast BiH i koje su prepreke na koje nailazi zemlja sa ovako složenim sistemom javnih finansija i ekonomijom sa niskim stopama privrednog rasta, zapošljavanja i investicija. Sa stanovišta javnih finansija dovoljno je pomenuti samo nekoliko prepreka rasta BiH kao što su; vrlo nepovoljno stanje u javnim finansijama sa aspekta visoke javne potrošnje i visokog budžetskog deficita, te konstantan trend rasta javnog duga. Prema tome, unapređenje upravljanjem javnim finansijama je jedan od prioriteta strukturalnih reformi koje slijede u BiH, sa posebnim osvrtom na povećanje fiskalne discipline i unapređenje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola.

Ured koordinatora za reformu javne uprave BiH (PARCO) prati realizaciju Strategije reforme javne uprave kroz aktivnosti definisane u RAP1, a u cilju stvaranja sistema upravljanja javnim finansijama u BiH na način koji osigurava fiskalnu disciplinu, praćenje strateških prioriteta i obezbjeđenje efikasne upotrebe javnih sredstava. PARCO priprema polugodišnje i godišnje izvještaje o provođenju reforme javne uprave a iste usvaja Vijeće ministara BiH. Na bazi raspoloživih izvještaja

¹ Spisak institucija se nalazi u Aneksu 1

PARCO, grafikonom 1 je prikazan odnos realizovanih i nerealizovanih reformi u oblasti javnih finansija od 2011 – 31.12.2014. godine.

Grafikon 1. Realizacija reformi u oblasti javnih finansijama sa 31.12.2014 godine

Izvor podataka: Izvještaji Ureda koordinatora za reformu javne uprave BiH

1. Povećanje efikasnosti i efektivnosti upravljanja budžetom

Obzirom da je Fiskalno vijeće BiH kasnilo sa usvajanjem Globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika (GOF) za 2014-2016 godinu, vladama je ostavljen kraći period za izradu dokumenta okvirnog budžeta (DOB). Posmatrajući usvajanje budžeta za fiskalnu 2015. godinu evidentno je da tri budžeta u BiH (osim RS) nisu usvojena na vrijeme. Rokovi usvajanja budžeta za 2015. godinu bili su probijeni zbog kašnjenja u formiranju Vijeća ministara na državnom nivou, Vlade FBiH i Skupštine BD.

Svaki od četiri nivoa vlasti ima svoj zakon o budžetu (Zakon o finansiranju institucija BiH, Zakon o budžetima u FBiH, Zakon o budžetskom sistemu u RS i Zakon o budžetu DB)². Ovim zakonima propisano je pripremanje dokumenta okvirnog budžeta i godišnjih budžeta za svaki nivo vlasti.

FBiH je usvojila novi Zakon o budžetima koji je na snazi od 1.1.2014.godine godine i ovim Zakonom je postavljena kvalitetnija osnova za pripremu DOB. Zakonom se obavezuju svi korisnici budžetskih sredstava (entitet, kantoni, jedinice lokalne samouprave) i vanbudžetskih fondova da pripreme DOB. Poboljšanja koja se uvode ovim Zakonom uključuju odredbu o detaljnijoj budžetskoj dokumentaciji;

² Spisak zakona se nalazi u Aneksu 2

prilaganje u vidu aneksa, finansijskih planova preduzeća u državnom vlasništvu za izradu DOB kod kojih je učešće javnih prihoda u ukupnim prihodima više od 50% kao i preduzeća za koja je Ministarstvo finansija izdalo garancije za zaduživanje.

Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za razdoblje 2015 - 2017 godine izrađen je skladu sa Zakonu o budžetima Federacije BiH, te predstavlja preliminarni nacrt budžeta Federacije BiH za 2015. godinu i sadrži preliminarne projekcije budžeta za 2016. i 2017. godinu.

Vlada RS priprema jedan DOB u koji uključuje projekcije za entitet, jedinice lokalne samouprave i vanbudžetske fondove. U pripremi DOB-a učestvuju svi budžetski korisnici (RS, jedinice lokalne samouprave i vanbudžetski fondovi) kako je definisano budžetskim kalendarom.

Dokument okvirnog budžeta (DOB) Republike Srpske za period 2015-2017 godine uključuje analize i projekcije: budžeta za Centralnu vladu Republike Srpske, budžeta jedinica lokalne samouprave, finansijskih planova vanbudžetskih fondova, JP "Putevi Republike Srpske" i JP "Autoputevi Republike Srpske". U okviru podataka za DOB, pored Budžeta Republike, obuhvaćeni su i podaci o sredstvima po projektima finansiranim iz sredstava sa ESCROW računa (Razvojni program Republike Srpske), projekti finansirani iz inostranstva, projekcije korisnika budžeta Republike koji posluju unutar Glavne knjige trezora (GKT), te projekcije korisnika budžeta Republike koji posjeduju bankarske račune i posluju izvan GKT.

Dokumenti okvirnog budžeta za 2015-2017 godinu su pripremljeni transparentno za Institucije BiH i za oba entiteta i isti su dostupni na internet stranicama ministarstava finansija.

Zakonodavstvo u oblasti budžeta za nivo Institucija BiH i oba entiteta je harmonizovano u dijelu koji se odnosi na proces donošenja godišnjih budžeta po principu "deset koraka", dok je Brčko distriktu na snazi Zakona o budžetu iz 2008 godine koji bi trebao biti harmonizovan sa zakonima na ostalim nivoima vlasti.

Budžeti se planiraju i evidentiraju koristeći različite softvere, počevši od najjednostavnijih Excel tabela do najnovijeg softvera za upravljanje budžetom (BPMIS³). U toku 2014 godine je završena implementacija projekta „Rodno odgovorno budžetiranje - Proširenje informacionog sistema za upravljanje budžetomom - BPMIS“ sa softverskom komponentom za rodno odgovorno budžetiranje. Budžeti za 2015 godinu za Institucije BiH i entitete planirani su u istom formatu u BPMIS, međutim, prema tvrdnjama zaposlenih u ministarstvima finansija ovaj softver nije kompatibilan sa trezorskim softverima tako da se izvršenje budžeta vodi u sistemu trezora.

Budžetski kalendari četiri nivoa vlasti (Tabela 1) su najvećim dijelom harmonizovani. Međutim, važno je pomenuti da samo RS nema zakonsku obavezu objavljivanja DOB na web stranici, iako se u praksi DOB objavljuje na web stranici Ministarstva finansija RS. Brčko distrikt ima obavezu da objavljuje DOB na web stranici, međutim ne pridržava se ove obaveze. Brčko distrikt na web stranici Vlade BD ima dostupan samo Dokument okvirnog budžeta za 2012-2014. godinu.

³ Fond za reformu javne uprave u BiH je finansirao nabavku softvera BPMIS „Informatički sistem upravljanja budžetom“

Tabela 1. Budžetski kalendar

Budžetski kalendar				
	FBiH	RS	BD	BiH
Instrukcija 1; MF - Korisnici	15.02	15.02	31.01	31.01
Prijedlozi korisnika	15.04	30.04	15.04	15.04
MF prednacrt DOB-a				28.04
MF – Vlada	15.06		15.06	15.06
Usvajanje DOB-a	30.06	30.06	30.06	30.06
MF – DOB – opštine, gradovi, fondovi		01.07		
Objavljivanje DOB na web stranici MF	15.07		15.07	15.07
Dostava DOB-a skupštini (informacija)		15.07		
Instrukcija 2 – Budžetska ograničenja	15.07	01.07	01.07	01.07
Budžetski zahtjevi korisnika	15.08	01.09	01.08	01.08
Konsultacija MF i korisnika	15.09			01.10
MF – Vlada nacrt budžeta	15.10	15.10	15.09	01.10
Vijeće ministara – Predsjedništvo nacrt budžeta				15.10
Vlada utvrđuje nacrt budžeta	01.11	05.11	01.10	
Premijer/Predsjedništvo/Gradonačelnik– Parlament	05.11	15.11	01.10	01.11
Konačan prijedlog budžeta		01.12		
Usvojen budžet	31.12	15.12	01.12	31.12

Izvor podataka: Zakon o finansiranju institucija BiH, Zakon o budžetima u FBiH, Zakon o budžetskom sistemu RS, Zakon o budžetu Brko Distrikta BiH.

1.1 Transparentna potrošnja javnih sredstava

Postizanje višeg stepena transparentnosti potrošnje javnih sredstava se omogućuje planiranjem budžeta i praćenjem izvršenja tih budžeta prema programima i postavljenim indikatorima za monitoring. Za uvođenje programskog budžetiranja u BiH bilo je potrebno prvo stvoriti zakonske pretpostavke, a zatim pristupiti konkretnoj realizaciji ovog cilja. Zakonom o budžetskom sistemu RS objavljenom 2012 godine, stvorena je zakonska pretpostavka za uvođenje programskog budžetiranja obzirom da je članom 15 definisano da se budžet priprema, donosi i izvršava na bazi standardnih budžetskih klasifikacija: fonodvske, organizacione, ekonomske, podekonomske, funkcionalne i programske.

Zakonom o budžetima FBiH koji je objavljen 2014. godine, članovima 13 i 14, utvrđeno je da finansijski planovi budžetskih i vanbudžetskih korisnika sadrže programe utvrđene aktima planiranja. Prema ovom Zakonu budžetske klasifikacije su: organizacijska, ekonomska, funkcionalna, programska i fondovska/izvori finansiranja.

Izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine u 2009. godini utvrđeno je da se DOB i godišnji bužet, pripremaju po ekonomskoj i programskoj klasifikaciji.

Odredbama Zakona o budžetu BD iz 2008 godine utvrđeno je da se budžet sastoji od opšteg i posebnog dijela i plana razvojnih programa.

Sistem za upravljanje budžetom (BPMIS) koji je implementirao Ured koordinatora na BiH i entitetskim nivoima vlasti u januaru 2014. godine doprinosi uvođenju višegodišnjeg planiranja budžeta i istim su stvoreni tehničkih preduslovi za uvođenje metodologije programskog budžetiranja u javnoj upravi BiH. Dostavljanje zahtjeva budžetskih korisnika prema Instrukciji za budžetske korisnike broj 1, za izradu DOB-a za period 2015 - 2017 godine vršeno je kroz BPMIS sistem. Takođe, Instrukcija broj 2, kao i zahtjevi za Izmjene i dopune budžeta se dostavljaju kroz sistem BPMIS. Budžeti entiteta su planirani prema metodologiji programskog budžetiranja ali se kao takvi ne usvajaju i ne objavljuju na web stranicama entitetskih ministarstava finansija. Izvršenja budžeta se kroz trezorsko poslovanje vodi u drugom softveru. Izvještaji o izvršenju budžeta se pripremaju i usvajaju od strane nadležnih tijela samo prema ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji, dok izvještaj o izvršenju budžeta u RS prikazuje li po organizacionim kodovima.

Do 31.12.2014 godine izvještaji o rashodima vladinog sektora u BiH po funkcionalnoj klasifikaciji nisu uporedivi na svim nivoima vlasti, obzirom da nije harmonizovana metodologija klasifikovanja rashoda i izdataka vladinog sektora.

Poređenjem podataka za sektor opšte vlade u BiH, objavljenim od strane Odjeljenja za makroekonomske analize (OMA), evidentno je da su ukupni rashodi za 2014 godinu bili za skoro 4 % viši od rashoda 2013 godine, a da su bruto plate i naknade zaposlenima povećane za 2.3% u 2014 godini u odnosu na 2013 godinu.

Tabela 2. Struktura rashoda 2013-2014 godina

Izvještaji u milionima KM	2013 godina	2014 godina
Ukupni rashodi	11.196,6	11.951,3
Tekući rashodi	10.844,0	11.261,5
Bruto plaće i naknade zaposlenih	3.218,3	3.293,2
Izdaci za materijal i usluge	2.045,3	2.144,7
Doznake na ime socijalne zaštite	4.413,7	4.693,7
Izdaci za kamate	172,6	207,6
Izdaci po osnovu kamata u inostranstvu	93,7	104,7
Izdaci po osnovu kamata u zemlji	78,9	102,9
Subvencije	371,8	353,7
Donacije, transferi	206,5	125,9
Drugi rashodi	415,7	442,7
Neto izdaci za nefinansijsku imovinu	352,6	689,8
Izdaci za nefinansijsku imovinu	388,7	742,5
Primici od nefinansijske imovine	36,1	52,6

Izvor podataka: OMA UINO BiH

1.2 Komunikacija između menadžmenta institucija i jedinica za finansije

Komunikacija između menadžmenta institucija i ministarstava (resora, odjeljenja, službi) za finansije treba se odvijati kontinuirano tokom cijelog procesa pripreme budžeta.

Obzirom da DOB u osnovi predstavlja procjenu sredstava potrebnih za ostvarivanje strateških i operativnih ciljeva budžetskih korisnika neophodno je aktivno učešće svih rukovodioca u okviru institucija od faze donošenja DOB-a. Prema tome, komunikacija između zaposlenih u finansijama na svim nivoima vlasti i budžetskih korisnika treba da počine još u fazi pripreme DOB, odnosno od budžetske Instrukcije broj 1, zatim Instrukcije broj 2, te do usvajanja budžeta.

Međutim, prema podacima prikupljenim od anketiranih institucija koje su predmet ove analize, još uvijek je evidentno da neki budžetski korisnici prepuštaju zaposlenima u Ministarstvima finansija da ih "zastupaju", odnosno da pripremaju prijedlog budžeta za njihovu organizacionu jedinicu. Na postavljena pitanja samo 27% anketiranih institucija je dostavilo podatke o tome koliko su njihovi planirani i ostvareni rashodi za 2014 godinu.

Zakonom o budžetima u FBiH je svorio pretpostavku za uspostavljanje Fiskalnog koordinacijskog tijela koje bi pored ostalih nadležnosti i odgovornosti bilo zaduženo za koordinaciju aktivnosti u poštivanju budžetskih kalendara tokom pripreme, usvajanja, izvršenja i revizije budžeta. Ovo tijelo još nije uspostavljeno u FBiH.

Zakonom o finansiranju institucija BiH je predviđeno da službenik za finansije svakog budžetskog korisnika je neposredno odgovoran rukovodiocu budžetskog korisnika i obavlja poslove finansijskog planiranja, pripreme budžeta i izvršenja budžeta datog budžetskog korisnika. Pored toga, ovaj službenik je nadležan i za uspostavu i održavanje adekvatnih sistema upravljanja i računovodstvene kontrole nad odobrenim budžetskim sredstvima i alokacijom budžetskih sredstava, odobrenim planovima gotovinskih tokova i operativnim budžetima, prihodima, svim rashodima i plaćanjima kao i provođenje preporuka revizije.

RS nije usvojila Zakon o fiskalnoj odgovornosti i očekuje se da će ovaj Zakon biti usvojen tokom 2015. godine.

1.3 Uvođenje programskog budžetiranja u javnoj upravi u BiH

Tehnički preduslovi za uvođenju programskog budžetiranja u fazi planiranja na sva četiri nivoa vlasti su obezbijeđeni implementiranjem BPMIS. Nakon obezbijeđenja tehničkih preduslova potrebno je angažovanje na poboljšanju postojećih programskih formata, ostvarivanju bolje povezanosti sa strateškim ciljevima, te praćenju i evidenciji rashoda po pojedinačnim programima.

Uvođenje programskog budžetiranja vodi i poboljšanju i jačanju veze sa programom javnih investicija, odnosno planiranim sredstvima budžeta koja se raspoređuju na osnovu odluke vlada, a podrazumijevaju ulaganja koja rezultiraju povećanjem vrijednosti nefinansijske imovine. Na ovaj način program javnih investicija se bazira na uspostavljanju veze između strateškog planiranja i planiranja sredstava za projekte.

Implementacijom BPMIS na nivou BiH, FBiH i RS budžet se priprema u programskom formatu ali se ne usvaja u programskom formatu. Programsko budžetiranje je uvedeno kroz BPMIS samo u fazi planiranja, a ne i u fazi izvršenja i finansijskog izvještavanja.

U okviru projekta „Jačanje upravljanja javnim finansijama“ koji je finansiran iz IPA sredstava

Evropske komisije razvijen je priručnik o programskom budžetiranju i organizovana je obuka budžetskih korisnika kojima se od strane eksperata projekta pruža podrška za analizu postojeće programske strukture i eventualnog redefinisavanja iste. Organizovane su radionice za budžetske korisnike i budžetske analitičare za sve nivoe. Budžetski analitičari su prošli i obuku za trenere.

U cilju pružanja dodatne tehničke pomoći ministarstvima finansija uz pomoć projekat "Jačanje upravljanja javnim finansijama" na sva četiri nivoa vlasti, u prvoj fazi je izabrano po pet pilot budžetskih korisnika koji su kroz direktnu tehničku pomoć korigovali i unaprijedili postojeći programski format i u potpunosti primjeniti pristup programskog budžetiranja.

Ministarstva finansija su se uz tehničku pomoć projekta putem radionica angažovala na adekvatnijem definisanju/redefinisaniu programa, ciljeva i indikatora učinka.

Iako se budžeti na entitetskim nivoima vlasti planiraju u BPMIS u programskom formatu, još uvijek se usvajaju i objavljuju samo po ekonomskoj klasifikaciji i u RS⁴ i FBiH⁵.

1.4 Uključivanje parlamenta u proces donošenja budžeta

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike Republike Srpske, opština, gradova i fondova, a koji je na snazi od 2011 godine, su propisani format i sadržaj kao i metode pripreme i prikazivanja finansijskih izvještaja za budžetske korisnike Republike, opština, gradova i fondova. Pod finansijskim izveštajima podrazumijevaju se: mjesečni, kvartalni i godišnji finansijski izvještaji pojedinačnih budžetskih korisnika, te godišnji finansijski izvještaji za određene nivoe vlasti. Pravilnikom je uveden obrazac za izvještavanje o rashodima i izdacima budžeta u skladu sa UN klasifikacijom vladinih funkcija - COFOG⁶.

Pomatrajući sve nivoe vlasti u BiH, jedino RS ima regulisano mjesečno izvještavanje i ovi izvještaji se pripremaju za svaki mjesec fiskalne godine bez obzira na obavezu izrade kvartalnih ili godišnjih izvještaja.

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta BD iz 2007 godine, propisuju se sadržaj, metode finansijskog izvještavanja i uputstva za pripremu periodičnih, godišnjih i dodatnih finansijskih izvještaja o izvršenju budžeta. Pravilnikom se propisuju periodični izvještaji za period kraći od jedne godine i godišnji izvještaji za pregled fiskalne situacije. Uputstvom o pripremi i izradi dodatnih finansijskih izvještaja Trezora uređuje se postupak pripreme i izrade dodatnih finansijskih izvještaja koje je Trezor dužan sačinjavati na osnovu svojih podataka i evidencija. Dodatni finansijski izvještaji su svi oni izvještaji za koje nije utvrđena obaveza da se izrađuju, a pripremaju se na bazi podnesenog zahtjeva za potrebe rukovodećih službenika u

⁴ <http://www.vladars.net/sr-SP->

http://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mf/Documents/%D0%91%D1%83%D1%9F%D0%B5%D1%82%20%D0%A0%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B5%20%D0%A1%D1%80%D0%BF%D1%81%D0%BA%D0%B5%20%D0%B7%D0%B0%202016.%20%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D1%83_498890977.pdf

⁵ <http://www.fmf.gov.ba/v2/userfiles/userfiles/file/budzet2016/Prihodi%20-%20bos.pdf>

⁶ <http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=4>

Direkciji za finansije BD, kao i po zahtjevu i za potrebe eksternih korisnika. Pravilnikom nije utvrđen obrazac za izvještavanje o rashodima i izdacima budžeta po vladinim funkcijama u skladu sa COFOG metodologijom.

Institucije BiH i FBiH trebaju dopuniti ili izmijeniti svoje Pravilnike o izvještavanju, harmonizovati ih sa GFS metodologijom i implementirati COFOG klasifikaciju.

Svi nivoi vlasti u BiH koriste harmonizovan tabelu usklađenu sa GFS (pripremljenu od strane MMF) u cilju kvartalnog i godišnjeg izvještavanja po SBA, ali ovaj obrazac nije usvojen kao sastavni dio njihovih pravilnika o finansijskom izvještavanju.

Pored treninga koji su održani u okviru projekta „Jačanje upravljanja javnim finansijama“, važno je napomenuti da je projekat finansiran od strane EU „Izgradnja kapaciteta za kompilaciju računovodstvenih podataka u okviru opšte vlade i statistike javnih finansija“ tokom 2014. godine održao niz treninga za korisnike projekta (tri ministarstva finansija i Direkcija za finansije BD) u oblasti izvještavanja prema GFS i ESA 95 (Evropski sistem nacionalnih i regionalnih računa 95).

1.5 Uključenost vanbudžetskih fondova u srednjoročni okvir rashoda i budžetski proces

Zakonom o budžetskom sistemu RS koji je usvojen u decembru 2012, godine, reguliše se priprema, planiranje, način izrade, donošenje i izvršenje budžeta RS, JLS, vanbudžetskih fondova, zaduživanje i otplata duga, računovodstvo, izvještavanje i kontrola budžeta RS, JLS, vanbudžetskih fondova. Budžetski sistem RS čine budžet RS, budžeti JLS i finansijski planovi vanbudžetkih fondova. Niti jedan vanbudžetski fond u RS nije uključen u sistem trezora do 31.12.2014 godine.

Vlada RS priprema DOB i uključuje projekcije za jedinice lokalne samouprave i vanbudžetske fondove. Jedinice lokalne samouprave u RS ne pripremaju vlastite DOB, za razliku od FBiH, nego se u saradnji sa Ministarstvom finansija RS konsultuju tokom izrade godišnjih budžeta o gornjim granicama projektovanih prihoda i strukturi budžetske potrošnje.

DOB FBiH za 2014-2017 godinu obuhvata projekcije prihoda za: budžet FBiH, budžete kantona i jedinica lokalne samouprave, budžeti vanbudžetskih fondova (prvenstveno Fond PIO / MIO, Fond za zdravstveno osiguranje i za zapošljavanje) i sredstva javnih kompanija koje se prikupljaju kao javni prihodi od posebnih naknada propisanih zakonima. Što se tiče upravljanja javnim rashodima DOB Federacije BiH je fokusiran na rashode Vlade FBiH, dok ostali nivoi vlasti pripremaju svoje DOB-ove i utvrđuju strukturu budžetske potrošnje za svoj nivo vlasti.

Prilikom planiranja budžeta za fiskalnu godinu, svi nivoi vlasti uključuju poznate i izvjesne donacije. Donacije koje se dobiju nakon usvajanja budžeta se knjigovodstveno evidentiraju i predmet su finansijskog izvještavanja u skladu sa pravilnicima izvještavanja svakog nivoa vlasti.

2. Poboljšanje računovodstvenog okvira i funkcije sistema trezora

RS je usvajanjem Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor (MRS JS) 23 - Prihodi

od transakcija koje nisu transakcije razmjene, počela primjenjivati obračunsko računovodstvo od 1.1.2013 godine i od tada prihode iskazuje na obračunskoj osnovi u finansijskim izvještajima definisanim Pravilnikom o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, opština i gradova i vanbudžetskih fondova.

Kada je u pitanju izvještavanje o izvršenju budžeta primjenjuje se modifikovana obračunska osnova. Obrazac koji se priprema za izvještavanje MMF priprema se iz izvještaja o izvršenju budžeta, te kao takav prikazuje modifikaciju obračunskog osnova na strani prihoda, dok se rashodi iskazuju na obračunskoj osnovi.

Svi ostali nivoi vlasti u BiH, nastanak poslovnih događaja knjiže po modifikovanom načelu prema kojem se prihodi evidentiraju u periodu u kojem postaju raspoloživi i mjerljivi (na gotovinskoj osnovi), a rashodi se priznaju u trenutku nastanka obaveze, bez obzira kada se vrši plaćanje (na obračunskoj osnovi). Prema tome, svi finansijski izvještaji se pripremaju na modifikovanom principu.

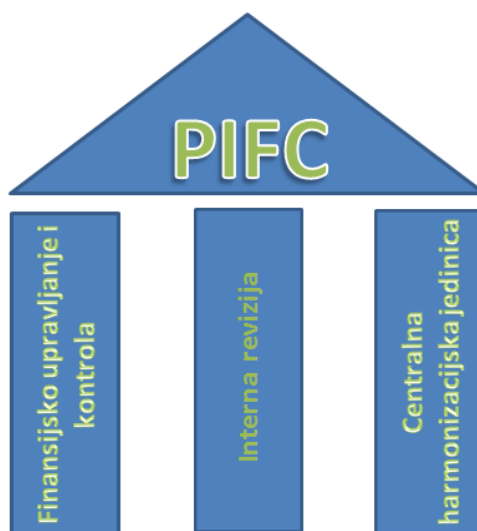
Zakonska obaveza za uvođenje trezora u jedinicama lokalne samouprave u FBiH je bila do 2011. godine, međutim trezorski sistem poslovanja nije u potpunosti uveden. Federalni i kantonalni nivoi vlasti su uveli trezorski sistem poslovanja. Neki vanbudžetski korisnici su na kantonalnom nivou vlasti su uključeni u trezorski sistem, na primjer: direkcije za ceste su u sedam kantona u trezorskom sistemu poslovanja.

Trezorski softveri za sva četiri glavna nivoa vlasti i kantone nabavljeni iz donatorskih sredstava, a za lokalni nivo vlasti trezorski softver je obezbjeđivan od strane različitih donatorskih projekata ili finansiran iz vlastitih budžetskih sredstava. Za potpuno uvođenje trezorskog poslovanja u javnoj upravi BiH trebalo bi potražiti donatorsku podršku za rješavanje ovog problema.

3. Uvođenje PIFC u skladu sa relevantnim EU standardima

Zemljama koje su na putu za članstvo u Evropskoj Uniji, kao što je Bosna i Hercegovina, preporučuje se prilagođavanje zakonske regulative i prakse u oblasti interne finansijske kontrole. Svi nivoi vlasti u BiH su na ovom polju provodili aktivnosti od usvajanja zakonskih propisa, uspostavljanja novih organizacionih jedinica u okviru ministarstava finansija, donošenjem podzakonskih akata i obučavanjem osoblja.

Uvođenje javne interne finansijske kontrole (PIFC) u institucijama BiH, se odvijalo dijelom prema akcionom planu koji je proizašao iz Strategije za uvođenje javne interne finansijske kontrole u institucijama BiH. Za razvoj PIFC sistema nadležna je Centralna harmonizacijska jedinica (CHJ), a njene nadležnosti su utvrđene Zakonom o internoj reviziji institucija BiH i Zakonom o finansiranju institucija BiH. Na nivou Institucija je implementiran decentralizovani model interne revizije i kontinuirano se održavaju teoretske i praktične obuke za zaposlene CHJ, interne revizore i finansijske službenike.

Šematski prikaz PIFC koncepta

CHJ je objavila na web stranici MFIT BiH godišnje konsolidovane izvještaj interne revizije za 2011, 2012 i 2013 godinu⁷.

Strategije razvoja unutrašnje finansijske kontrole FBiH u periodu 2010-2014 godine bila je osnova za uvođenje PIFC u FBiH. U okviru Federalnog ministarstva finansija (FMF) formirana je CHJ kao tijelo za koordinaciju razvoja metodologije i standarda rada finansijskog upravljanja i kontrole, zatim interne revizije, organizovanje edukacija, te provjeru kvalitete sistema internih finansijskih kontrola. U skladu sa Zakonom o internoj reviziji, CHJ je do sada pripremila četiri godišnja konsolidovana izvještaja (za 2011, 2012 i 2013 godinu) o stanju interne revizije koje je FMF podnijelo Vladi Federacije BiH. U praksi se susrećemo sa primjerima da neke od institucija nisu formirale jedinice za internu reviziju ili iako jesu formirane, jedinice po svom mjestu u organizaciji i opisu aktivnosti nisu usklađene sa važećom regulativom. Jedan od problema predstavlja i nemogućnost adekvatnog popunjavanja radnih mjesta stručnim kadrovima obzirom na složenu administrativnu strukturu FBiH i veliki broj obveznika koji su dužni uspostaviti ovu funkciju. Takođe, ne može se tolerisati da interni revizor obavljaju i druge poslove pored poslova interne revizije, na primjer učestvuje kao član komisije u radu neke od komisija, što je svakako sukob interesa. CHJ kontinuirano radi na obuci kadrova za poslove interne revizije.

RS je formirala CHJ koja predlaže propise iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije, te vrši nadzor nad primjenom usvojenih propisa. CHJ priprema konsolidovani godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i interne kontrole u institucijama javnog sektora i godišnje izvještaje o funkciji interne revizije u javnom sektoru Republike Srpske. CHJ ima četiri odjeljenja; odjeljenje za regulisanje i nadzor sistema finansijskog upravljanja i kontrole; Odjeljenje za regulisanje i nadzor funkcije interne revizije; Odjeljenje za informacije i komunikacije iz djelokruga aktivnosti CJH i Odjeljenje za pripremu programa za obuku internih revizora i osoblja za finansijsko upravljanje, te nadzor nad provođenjem programa za obuku.

⁷ http://www.mft.gov.ba/bos/index.php?option=com_content&view=article&id=706&Itemid=100034

Na web stranici CHJ⁸ RS dostupni su zakonski i podzakonski akti, obrasci, uputstva i obavještenja, ali od izvještaja je dostupan samo Konsolidovani izvještaj o internoj finansijskoj kontroli za 2011. godinu, što nikako ne doprinosi odgovarajućem stepenu transparentnosti u radu CHJ.

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH je osnovan 2007. godine i djelatnost obavlja na osnovu Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 40/08). Vlada BD je usvojila Strategiju razvoja javnih internih finansijskih kontrola (PIFC) 2014–2017 godine, a u cilju uspostavljanja organizacione strukture internih kontrola. Zakon nalaže Uredu da priprema godišnji plan revizije koji usvaja Skupštini Brčko distrikta BiH. Tokom godine Ured treba da izrađuje izvještaje o provedenim revizijama, međutim niti jedan od izvještaja nije dostupan na web stranici BD što stvara sliku da se ovi izvještaji ne pripremaju te da je rad ovog Ureda ne transparentan.

4. Poboljšanje organizacijske strukture i investiranje u izgradnju kapaciteta

Ministarstva finansija usvajaju sistematizacije radnih mjesta i na taj način utvrđuju svoj plan zapošljavanja, a zatim i plan obuka zaposlenih u skladu sa prioritetima i raspoloživim finansijskim sredstvima.

Sektor za budžet MFT BiH je sistemski planirao i trenutno raspolaže zadovoljavajućim brojem zaposlenih koji su prošli određeni broj obuka. Obzirom da Sektor za budžet ima dovoljan broj kadrova za provođenje reformi, u narednom periodu će se ulagati u jačanje i razvoj personalnih vještina i znanja ovih zaposlenih. U okviru Sektora se usaglašava godišnji plan zapošljavanja i plan obuka za tekuću godinu.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu finansija RS je predviđen i zaposlen dovoljan broj radnih mjesta za analitičare javnog sektora u Resoru za budžet i javne finansije kao i radnih mjesta u ostalim resorima ministarstva. Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Federalnom ministarstvu finansija predviđeno je 24 uposlenika. Popunjeno je 13 radnih mjesta. Kadrovska popunjenost je znatno poboljšana jer su tri uposlenika primljena u 2013. godini. Direkcija za finansije BD nema dovoljan broj uposlenih IT stručnjaka.

5. Povećanje efikasnosti upravljanja javnim dugom

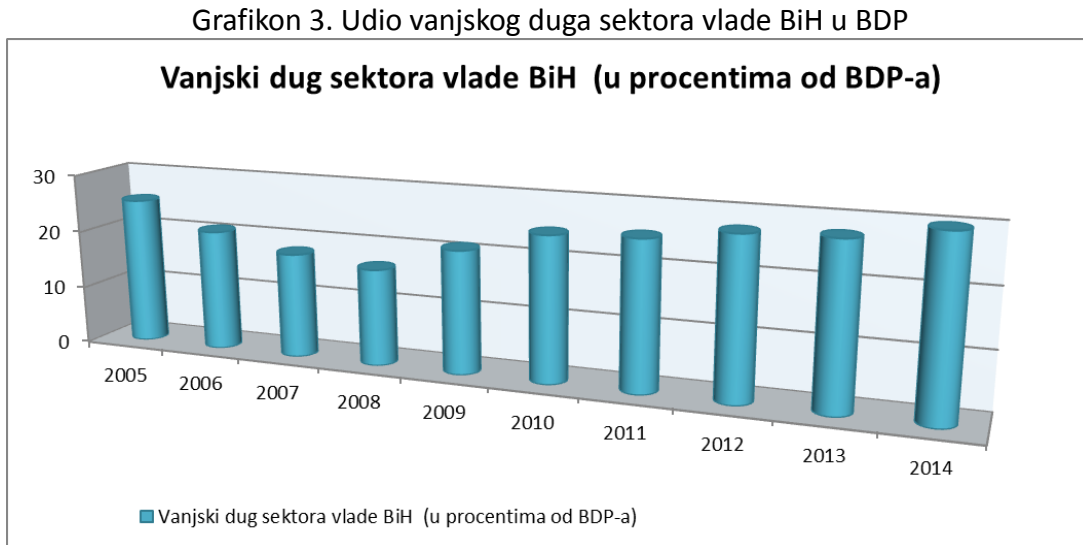
Ubrzan rast javnog duga u većini OECD ekonomija je zabilježen tokom 80-tih i 90-tih godina prošlog vijeka. Da bi se uvela fiskalna disciplina za nosioce politika ovih zemalja bilo je potrebno uspostaviti nova fiskalna pravila i disciplinu. U tom cilju su na nivou EU nametnuta ograničenja na deficit i dug kao i na srednjoročne ciljeva budžeta.

BiH je sa visoko decentralizovanim fiskalnim sistemom i bilo je neophodno uvođenje fiskalne discipline kao osnovnog preduslova za planiranje i praćenje fiskalne politike i uspostavljanje harmonizovane metodologije praćenja fiskalne discipline. Uspostavljanje Fiskalnog vijeća BiH je

⁸<http://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mf/OM/harmonizacija/Pages/default.aspx#collapsible0>

predstavljalo prvi kao pokušaj harmonizacije metodologija i obezbijedenja makroekonomske stabilnosti i fiskalne održivosti BiH, FBiH, RS i BD.

Prema podacima CBBiH % udio vanjskog duga sektora vlade u BDP u periodu od 2005 do 2014. godine je varirao u rasponu od 18 do 30% od BDP BiH (Grafikon 3). ,

Izvor podataka: Centralna banka BiH

U javni dug sektora vlade BiH pored vanjskog duga dodaju se podaci o visini unutrašnjeg duga. Prema podacima objavljenim u Programu ekonomskih reformi BiH za 2015-2018 godinu udio ukupnog javnog duga u 2014 prelazi 40% od BDP i prema projekcijama treba da počne padati tek 2017 godine.

IV Preporuke za postizanje ciljeva reforme javne uprave u oblasti javnih finansija

Vremenski okvir Strategije za reformu javne uprave kao osnovnog strateškog dokumenta za provođenje reforme javne uprave u BiH je kraj 2014. godine. Preporuke za dalje provođenje reformi u oblasti javnih finansija su utvrđene na bazi monitoringa i prikazane po poglavljima i reformskim ciljevima.

1. Povećanje efikasnosti i efektivnosti upravljanja budžetom

Preporuka: Omogućiti dalje korake na uvođenju programskog budžetiranja, jačanje postojećih programskih formata i bolju povezanost sa strateškim ciljevima.

Obrazloženje: Uspješna realizacija „Informacionog sistema upravljanja budžetom – BPMIS“ na sva

četiri nivoa vlasti u BiH doprinosi povećanju efikasnosti i efektivnosti upravljanja budžetom i stvara tehničke predušlove za uvođenje programskog budžetiranja u javnoj upravi u BiH. Kroz projekat "Jačanje upravljanja javnim finansijama", koji se finansira iz IPA 2010, je potrebno nastaviti na pružanju tehničke podrške vlastima da pripreme, usvoje i objave svoje DOB i budžete u programskom formatu.

2. Poboljšanje računovodstvenog okvira i funkcije sistema trezora

Preporuka 2: Realizovati cilj uvođenja funkcije trezora u cijeloj javnoj upravi BiH. Uvođenje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRS JS) realizovati na svim nivoima vlasti. Preporučuje se traženje donatorske podrške u svrhu provedbe ovih ciljeva.

Obrazloženje: Poboljšanje funkcije sistema trezora se ogleda u uvođenju sistema trezora u javnoj upravi svih nivoa vlasti. Trezor je uveden na nivou BiH, RS, FBiH i kantona. U RS-u su od 01.01.2013. godine trezorskim poslovanjem obuhvaćeni svi korisnici budžeta Republike i svi korisnici bužeta gradova i opština. U FBiH sve jedinice lokalne samouprave nemaju informacioni sistem trezora. Ured koordinatora je pokrenuo projekat "Informacioni sistem trezora Brčko distrikta BiH" koji se nalazi u fazi javne nabavke.

3. Uvođenje PIFC-a u skladu s relevantnim standardima EU

Preporuka: Postavljeni cilj uvođenja interne kontrole i revizije u skladu s relevantnim standardima EU nije postignut u vremenskom okviru Startegije. Svi nivoi vlasti treba da kontinuirano rade na cjelovitom razvoju PIFC jer uz zakonitost i pravilnost trošenja sredstava treba postići ekonomičnost, efikasnost i efektivnost u upravljanja javnim budžetskim sredstvima.

Obrazloženje: Uspostavljene su Centralne harmonizacijske jedinice (CHJ) na nivou BiH, RS i FBiH. Usvojena je Strategija razvoja PIFC-a u Brčko distriktu. Interni revizori su prošli sveobuhvatne obuke u organizaciji projekta "Jačanje upravljanja javnim finansijama", koji se finansira iz IPA 2010. Zakonski i podzakonski akti iz oblasti interne revizije postoje na svim nivoima ali s obzirom da su uglavnom usvojeni 2008. godine i potrebno je uraditi određene izmjene zakona na svim nivoima vlasti tokom 2015 godine.

CHJ na BiH nivou je objavila na svojoj web stranici Godišnje konsolidovane izvještaje interne revizije za 2011, 2012 i 2013 godinu. CHJ FBiH objavila na svojoj web stranici četiri Godišnja konsolidovana izvještaja o stanju interne revizije za 2011, 2012, 2013 godinu. Na web stranici CHJ Ministarstva finansija RS je dostupan samo Konsolidovani izvještaj o internoj finansijskoj kontroli za 2011. godinu, što ne doprinosi transparentnosti rada CHJ.

4. Poboljšanje organizacijske strukture i investiranje u izgradnju kapaciteta

Preporuka: Kontinuirano i sistematski planirati izgradnju kapaciteta u ministarstvima finansija, broj obuka i broj učesnika obuka, tokom 2015. godine zaposliti potrebno osoblje u skladu sa usvojenim sistematizacijama radnih mjesta.

Obrazloženje: Značajan napredak je ostvaren u poboljšanju organizacione strukture i investiranja u izgradnju kapaciteta u Ministarstvima finansija na svim nivoimavlasti. Kontinuirano se vrše obuke zaposlenih u Ministarstvima finansija kroz radionice, seminare i prezentacije. Usvojeni su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta unutar Ministarstava finansija i vrši se popunjavanje radnih mjesta.

5. Povećanje efikasnosti upravljanja javnim dugom

Preporuka: Napredak u povećanju efikasnosti upravljanja javnim dugom nije postignut u poređenju sa planiranim aktivnostima. Potrebno je postići saglasnost svih nivoa vlasti u BiH na usvajanju jedinstvene metodologije o upravljanju javnim dugom i uspostaviti bolju koordinaciju.

Obrazloženje: Implementacija projekta „Jačanje kapaciteta upravljanja javnim dugom“ koji je finansiran iz IPA 2011 je dijelom uticala na efikasnije upravljanje javnim dugom. U sklopu ovog projekta predviđena je nabavka hardvera. Procedura nabavke hardvera je u toku i treba biti završena u 2015 godini.

V Aneksi

Aneks 1.

Lista institucija obuhvaćenih monitoringom

Javne finansije
Državni nivo
<ol style="list-style-type: none">1. Ministarstvo pravde2. Agencija za državnu službu3. Ured koordinatora4. Ministarstvo vanjskih poslova5. Direkcija za evropske integracije
Federacija BiH
<ol style="list-style-type: none">1. Federalno ministarstvo pravde2. Federalno ministarstvo finansija3. Federalno ministarstvo obrazovanja4. Agencija za državnu službu FBiH5. Poreska uprava FBiH
RS
<ol style="list-style-type: none">1. Agencija za državnu upravu2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave3. Ministarstvo finansija4. Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite5. Helikopterski servis Republike Srpske
Distrikt Brčko
Pododjeljenje za ljudske resurse

Aneks 2.

BiH

- Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (BIH) ("Službeni glasnik BiH" br. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09 i 32/13)
- Zakon o uplatama na Jedinostveni račun i raspodjeli prihoda ("Službeni glasnik BiH" br. 55/04, 34/07 i 49/09)
- Zakon o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 61/04, 49/09)
- Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08),

Brčko distrikt

- Zakon o budžetu Brčko Distrikta BiH ("Službene novine Brčko Distrikta BiH, br. 34/08);
- Zakon o trezoru Brčko Distrikta BiH ("Službene novine Brčko Distrikta BiH, br. 03/07; 19/07; 02/08);
- Zakon o računovodstvu i reviziji Brčko Distrikta BiH ("Službene novine Brčko Distrikta BiH, br. 06/06, 19/07);
- Uredba o budžetskom računovodstvu Brčko Distrikta BiH ("Službene novine Brčko Distrikta BiH, br. 25/07);
- Pravilnik o budžetskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko Distriktu BiH ("Službene novine Brčko Distrikta BiH)
- Odluka o računovodstvenoj politici za budžetske korisnike i Trezor Brčko Distrikta BiH ("Službene novine Brčko Distrikta BiH)

Federacija BiH

- Zakon o budžetima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14 i 8/15)
- Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 98/15)
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 83/09)
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/14)
- Zakon o trezoru u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 79/07)

- Računovodstvene politike za budžetske korisnike i trezor Federacije BiH (Službene Novine FBiH Br, 9/11)
- Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH („Službene novine Federacije BiH“, br, 69/14, 14/15)
- Pravilnik o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br, 3/11, 6/11, 9/11,18/11,39/11, 64/11 i 87/11, 5/12, 41/12, 69/12, 93/12, 101/12 i 105/12)

Republika Srpska

- Zakon o fiskalnoj odgovornosti Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 94/15)
- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 121/12, 52/14 i 103/15);
- Zakon o izvršenju budžeta za fiskalnu godinu RS ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 128/06, 116/12);
- Zakon o računovodstvu i reviziji RS ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 36/09) – prečišćen tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 52/11);
- Odredba o klasifikacije budžeta, sadržaju računa i korištenju kontnog plana za korisnike javnih prihoda, opštine, gradove i fondove ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 90/10);
- Pravilnik o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 90/10)
- Pravilnik o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 127/11);

Fiskalna koordinacija

- Zakon o Fiskalnom vijeću u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br, 63/08)
- Poslovnik o radu Fiskalnog vijeća